

IPO - 2

Razčleni se na:	disciplina A	100 točk
	disciplina B	100 točk
	disciplina C	100 točk
	skupaj	300 točk

IPO 2 disciplina A (sled)

Tuja sled, najmanj 400 korakov, tri stranice, dva kota (cca 90 stopinj), dva predmeta, starost najmanj 30 minut, čas izvedbe 15 minut.

Natančnost sledenja	80 točk
Predmeta (10 in 10)	20 točk
Skupaj	100 točk

Splošne določbe

Sodnik ali odgovorni za sledenje, določi glede na teren potek sledi. Sledi se mora postavljati različno. Ne sme se dogoditi, da bi bili npr. pri vsaki sledi posamezni koti in predmeti na enaki oddaljenosti. Začetek sledi mora biti dobro označen s tablico, ki mora biti zataknjena v tla tesno levo od izhodišča.

Vrstni red udeležencev se ponovno izžreba po polaganju sledi in ob prisotnosti sodnika.

Polagalec mora pred začetkom dela sodniku ali odgovornemu za sled pokazati predmeta. Uporablja se lahko le predmete, ki so se najmanj 30 minut navzemali vonja. Polagalec se kratko pomudi na izhodišču in gre potem z normalnimi koraki v pokazano smer. Tudi kot mora izdelati z normalnimi koraki. Prvi predmet položi po najmanj 100 korakih na prvi ali drugi stranici, drugi predmet pa na koncu sledi. Predmete je potrebno odložiti med gibanjem na samo sled. Ko odloži drugi predmet, mora polagalec napraviti še nekaj korakov v ravni liniji. Na eni sledi je potrebno uporabiti različna predmeta (material: npr. usnje, tekstil, les). Predmeti naj bodo dolgi cca 10 cm, široki 2-3 cm in debeli 0,5 do 1 cm. Barvno ne smejo bistveno odstopati od podlage. Vse predmete je potrebno označiti s številkami, ki se morajo ujemati s številko na tablici sledi. V času polaganja sledi morata biti pes in vodnik izven vidnega polja sledi.

Sodnik, polagalec in spremljevalci se v času, ko pes dela, ne smejo nahajati na območju, ki ga imata vodnik in pes pravico preiskati.

a) eno povelje za "išči"

Povelje za iskanje "išči" je dovoljeno na začetku sledi in po prvem predmetu.

b) izdelava: vodnik pripravi psa za sledenje. Pes lahko išče prosto ali pa na 10 m dolgi vrvici. Vrvica je lahko nameščena čez hrbet, stransko ali med prvimi in/ali

zadnjimi nogami. Pripeta je lahko na ovratnico, ki ni nastavljena na zateg ali pa na obroček oprsnice za sledenje (dovoljena je klasična oprsnica ali opasnica (bočer), brez dodatnih pasov). Če pes sledi na klasični oprsnici, na sebi ne sme imeti ovratnice in obratno. Nošenje obeh rekvizitov, pomeni diskvalifikacijo psa in vodnika. Na poziv se vodnik s psom javi sodniku in zavzame osnovni položaj.

Najavi ali pes predmete pobira ali nakazuje. Pred sledenjem, ob nastavitvi na sled in med samim sledenjem se ne sme uporabiti prisile. Na poziv sodnika vodnik psa počasi in mirno odpelje k izhodišču in ga nastavi na sled. Pes mora na izhodišču intenzivno, mirno in z nizkim nosom vzeti vonj. Nato mora pes z nizkim nosom, v enakomernem tempu, intenzivno slediti poteku sledi. Vodnik sledi psu na oddaljenosti 10 m, na koncu vrvice. Tudi pri prostem sledenju mora držati razdaljo 10 m. Vrvica za sledenje lahko steče vodniku skozi roko, v kolikor je ta ne spusti. Kote mora pes izdelati zanesljivo. Po kotu mora sledenje nadaljevati z isto hitrostjo. Takoj, ko najde predmet, ga mora brez vpliva vodnika pobrati ali odločno nakazati. Pri pobiranju predmeta lahko obstane, se usede ali pa predmet prinese k vodniku. Nadaljevanje poti s predmetom ali pobiranje leže, je napaka. Nakazovanje je dovoljeno leže, sede ali stoje (tudi izmenično). Ko je pes predmet nakazal ali pobral, vodnik odloži vrvico in gre k psu. Z dvigom predmeta pokaže, da je pes našel predmet. Potem spet pobere vrvico in nadaljuje s sledenjem. Po končanem sledenju mora vodnik pokazati najdene predmete sodniku.

c) ocenjevanje: hitrost sledenja ni odločujoča, dokler je izdelava sledi intenzivna, enakomerna in natančna, pes pa pri tem kaže pozitiven odnos do sledenja. Preverjanje, ne da bi pes pri tem zapustil sled, ni napaka. Sprememba hitrosti na sledi, visok nos, iztrebljanje, kroženje na kotih, vzpodbujanje, pomoč z vrvico ali glasom med sledenjem ali pri predmetih, napačno nakazovanje ali pobiranje predmetov, lažno nakazovanje, se ustrezno odštevajo. Če vodnik zapusti sled za več, kot je dolžina ene vrvice, se sledenje prekine. Če pes zapusti sled in ga vodnik pokliče ali zadrži, sledi opozorilo sodnika, da mora slediti psu. V kolikor vodnik opozorila ne upošteva, sodnik delo prekine. Če sled ni izdelana v 15 minutah po začetku sledenja, sodnik delo prekine. Delo do prekinitve se oceni.

Če pes na isti sledi nakazuje in prinaša predmete, je to napaka. Oceni se le predmete, ki so bili nakazani, kakor je bilo napovedano. Lažno nakazovanje vpliva na ovrednotenje dela na posamezni stranici.

Za predmete, ki niso bili nakazani oziroma pobrani, se ne podeli točk.

Razdelitev točk za natančnost sledenja na stranicah mora ustrezati dolžini in težavnosti. Ocena dela na posameznih stranicah sledi zapiskom in točkam. V kolikor pes ne išče (se dalj časa zadržuje na istem mestu, ne da bi vohal), lahko sodnik prekine delo, čeprav je pes na sledi.

IPO-2 disciplina B (poslušnost)

Vaja 1:	prosta vodljivost	10 točk
vaja 2:	sedi med hojo	10 točk
vaja 3:	uleganje med hojo in odpoklic	10 točk
vaja 4:	stoj med hojo	10 točk
vaja 5:	prosto prinašanje	10 točk
vaja 6:	prinašanje čez skakalnico	15 točk
vaja 7:	prinašanje čez plezalno steno	15 točk
vaja 8:	naprej z uleganjem	10 točk
vaja 9:	odlaganje z motenjem	10 točk
Skupaj		100 točk

Splošne določbe

Sodnik da znak za začetek posamezne vaje. Vse drugo, kot npr.: obrate, ustavljanje, spremembe tempa izvaja vodnik samostojno.

Glasovna povelja so normalno izrečena, kratka, sestavljena iz posamezne besede. Uporablja se lahko katerikoli jezik, vendar mora biti za isti dejanje vedno uporabljena ista beseda. V kolikor pes še po tretji ponovitvi povelja vaje ne izvede, se to vajo prekine brez ocene. Pri odpoklicu se lahko namesto "sem" uporabi ime psa. Uporaba imena sočasno s poveljem pa velja kot dvojno povelje.

Pes sedi v osnovnem položaju tesno in poravnano na levi strani vodnika, tako da je plečka psa poravnana z vodnikovim kolenom. Vsaka vaja se prične in konča z osnovnim položajem. Pes sme na začetku vsake vaje le enkrat zavzeti osnovni položaj. Kratka pohvala je dovoljena le po zaključku vsake vaje, ko je pes že v osnovnem položaju. Potem lahko vodnik ponovno vzpostavi osnovni položaj. V vsakem primeru mora med pohvalo in nadaljevanjem dela preteči očitno časovno zamik (cca 3 sek).

Iz osnovnega položaja sledi tako imenovani razvoj vaje. Vodnik mora narediti najmanj 10 in največ 15 korakov, preden da povelje za izvedbo vaje. Med deli vaje usedanje spredaj in zaključkom, kakor tudi pri pristopu k sedečemu, stoječemu ali ležečemu psu je potrebno, da pred poveljem sledi razločen premor (cca 3 sek). Pri pobiranju psa lahko vodnik pristopi od zadaj ali od spredaj.

Prosto vodljivost je potrebno prikazati tudi pri morebitnih potrebnih poteh med vajami. Tudi ko gre vodnik po predmet, mora biti pes v vaji »poleg«. Sproščanje in igranje ni dovoljeno.

Polno obračanje vodnika mora biti v levo-okrog. Pes gre pri tem lahko za ali pred vodnikom, vendar pa mora biti način prikaza enoten v celotnem nastopu.

Po sedenju pred vodnikom lahko pes pride v osnovni položaj z zadnje strani okoli vodnika ali pa od spredaj.

Druga, tretja in četrta vaja se lahko izvajajo ena za drugo (ni potrebno vračanje na začetek).

Skakalnica je statična, ravna in trda na vrhu (brez grmičevja ali sirka), visoka 100 cm in široka 150 cm. Plezalka je sestavljena iz dveh zgoraj povezanih plezalnih plošč, širokih 150 cm in dolgih 191 cm. Na tleh je razmak med stranicama tolikšen, da tvori plezalka višino 180 cm. Celotna površina plezalke mora biti prekrita z nedrsečim materialom. Na stranicah so zgoraj pritrjene tri letve prereza 24/48 mm. Na tekmovanju je potrebno za vse pse uporabiti iste ovire.

Pri prinašanju so dovoljena lesena prinosila, pri katerih se je potrebno držati predpisane teže (pri prostem prinašanju 1000 g, pri prinašanjih s preskokom 650 g). Prinosila, ki jih pripravi organizator, morajo uporabljati vsi udeleženci. Pri vseh vajah prinašanja velja, da psu ne smemo predhodno dati predmeta v gobec.

V kolikor vodnik pozabi posamezno vajo, ga sodnik opomni, ne da bi mu zato odbil točke.

1. Prosta vodljivost

10 točk

a) eno povelje za »poleg«

Povelje se sme izreči le na začetku vaje in ob spremembi tempa.

b) izvedba: vodnik pride z nenavezanim psom v vaji »poleg« do sodnika in se s psom, ki je v sedečem položaju, predstavi sodniku. Iz poravnane osnovnega položaja mora pes na povelje za spremljanje »poleg« pozorno, veselo in poravnano slediti vodniku, s plečko v nivoju kolena na levi strani vodnika. Ob ustavljanju se mora takoj, samostojno, hitro in poravnano usesti. Na začetku vaje gre vodnik s psom 50 korakov brez ustavljanja in naravnost. Po obratu sledi še 10 do 15 korakov, nato vodnik pokaže tek in počasno hojo (vsakič najmanj 10 korakov). Prehod iz teka v počasno hojo poteka brez vmesnih korakov. Posamezna sprememba tempa mora biti prikazana z razločno spremembo hitrosti. Potem mora prikazati najmanj en levi in en desni obrat. Ustaviti se mora najmanj enkrat iz normalne hoje. Ko gre vodnik s psom po prvi ravni liniji, je potrebno na oddaljenosti najmanj 15 korakov, z vmesnim razmakom 5 sek., dvakrat ustreliti (kaliber 6 mm). Pes se mora vesti strelomirno. Na koncu vaje gre vodnik s psom na znak sodnika skozi skupino najmanj štirih premikajočih se oseb. Vodnik s psom mora pri tem obiti eno osebo z leve in eno z desne in se najmanj enkrat ustaviti v skupini. Sodnik lahko zahteva ponovitev te vaje. Vodnik potem zapusti skupino in zavzame osnovni položaj.

c) ocenjevanje: prehitevanje, odmik v stran, zaostajanje, počasno ali zadržano usedanje, dodatna povelja, pomoč s položajem telesa, nepozornost v kateremkoli tempu, na obratih in potrto psa, se ustrezno odštevajo.

2. Sedi med hojo

10 točk

a) po eno povelje za »poleg«, »sedi«

b) izvedba: iz poravnane osnovnega položaja gre vodnik s psom v prosti vodljivosti naravnost. Po 10 do 15 korakih se mora pes na povelje »sedi« takoj usesti v smeri gibanja, ne da bi vodnik zato spremenil gibanje, prekinil gibanje ali se ozrl. Po

nadaljnjih 30 korakih se vodnik ustavi in se obrne k psu, ki mirno sedi. Na znak sodnika gre vodnik nazaj do psa in se postavi na njegovo desno stran.

c) ocenjevanje: napaka v razvoju vaje, počasno usedanje, nemirno, nepozorno in postrani sedenje, se ustrezno odšteva. Če se pes namesto usedanja uleže ali obstane, se odbije 5 točk.

3. Uleganje med hojo in odpoklic 10 točk

a) po eno povelje za: »poleg«, »prostor«, »sem«, »poleg«

b) izvedba: iz poravnane osnovnega položaja gre vodnik s psom v prosti vodljivosti. Po 10 do 15 korakih se mora pes na povelje »prostor« takoj uleči v smeri gibanja, ne da bi se vodnik zato ustavil, spremenil hitrost ali se ozrl. Vodnik gre še cca 30 korakov naravnost, se ustavi in se takoj obrne proti psu, ki naj mirno leži. Na znak sodnika pokliče psa s poveljem »sem« ali z imenom psa. Pes mora priti veselo, hitro, v ravni liniji in se usesti tesno, naravnost pred vodnika. Na povelje »poleg« se mora pes hitro in poravnano usesti levo zraven vodnika, s plečko v nivoju kolena.

c) ocenjevanje: napaka v razvoju vaje, počasno uleganje, nemirno ležanje, počasen prihod oz. sprememba hitrosti pri odpoklicu, razkoračena staja vodnika, napaka pri usedanju pred vodnika in pri zaključku, se ustrezno odštejejo. Če pes stoji ali sedi po povelju »prostor«, se odšteje 5 točk.

4. Stoj med hojo 10 točk

a) po eno povelje za »poleg«, »stoj«, »sedi«

b) izvedba: iz poravnane osnovnega položaja gre vodnik s psom naravnost. Po 10 do 15 korakih se mora pes na povelje »stoj« takoj ustaviti, ne da bi vodnik prekinil gibanje, spremenil tempo ali se oziral. Po nadaljnjih 30 korakih se vodnik ustavi in se takoj obrne proti psu, ki mora nepremično stati. Na znak sodnika gre vodnik naravnost do psa in se postavi na njegovo desno stran. Po cca 3 sek se mora pes po znaku sodnika na povelje vodnika »sedi« takoj poravnano usesti.

c) ocenjevanje: Napaka v razvoju vaje, koraki po povelju »stoj«, nemirno stanje, premikanje naprej, nemir, ko se vodnik vrača, počasno usedanje v zaključku se ustrezno odštejejo. Če pes v vaji obsedi ali obleži, se odšteje 5 točk.

5. Prosto prinašanje (1000g) 10 točk

a) po eno povelje za "prinesi", "spusti", "poleg"

b) izvedba: iz poravnane osnovnega položaja vrže vodnik leseno prinosilo (teže 1000g) cca. 10 korakov stran. Povelje za prinašanje lahko da šele, ko se prinosilo umiri. Pes, ki mirno sedi ob nogi, mora na povelje "prinesi" hitro in direktno steči k

prinosilu in ga hitro in naravnost prinesiti. Pes se mora usesti tesno in ravno pred vodnika in prinosilo tako dolgo mirno držati, dokler mu ga vodnik po premoru cca 3 sek ne vzame s poveljem "spusti". Po oddaji mora vodnik prinosilo mirno držati na desni strani telesa, roka mora biti spuščena. Na povelje "poleg" se mora pes hitro in poravnano usesti na levo stran vodnika, s plečko v liniji kolena. Vodnik med celotno vajo ne sme zapustiti svojega mesta.

c) ocenjevanje: napaka v osnovnem položaju, počasen odhod po prinosilo, napake pri pobiranju, počasno vračanje, izpuščane prinosila, igranje ali žvečenje prinosila, razkoračena stoja vodnika, napaka pri usedanju pred vodnika in v zaključku vaje, se ustrezno odštejejo. Prav tako se odšteje, če vodnik psu pomaga, ne da bi se pri tem premaknil ali pa, če vrže predmet preblizu. Če se vodnik premakne z mesta, preden je vaja zaključena, se jo oceni kot pomanjkljivo. Če pes prinosila ne prinese, dobi "0" točk.

6. Prinašanje čez skakalnico (100 cm) 15 točk

a) po eno povelje za: "hop", "prinesi", "spusti", "poleg"

b) izvedba: vodnik se postavi s psom v osnovnem položaju najmanj 5 korakov pred skakalnico. Iz poravnane osnovnega položaja vrže leseno prinosilo (650 g) čez 100 cm visoko skakalnico. Povelje za preskok lahko da šele, ko se prinosilo povsem umiri. Pes, ki mirno sedi v osnovnem položaju, mora na povelje "hop" in "prinesi" (povelje "prinesi" izreče vodnik, ko je pes v skoku), prosto skočiti čez skakalnico in prinosilo hitro in naravnost prinesiti vodniku. Pes se mora tesno in naravnost usesti pred vodnika in prinosilo mirno držati, dokler mu ga vodnik po premoru cca 3 sek. ne odvzame s poveljem »spust«. Po odvzemu mora vodnik prinosilo držati s spuščeno roko, mirno, na desni strani. Na povelje "poleg" se mora pes hitro in poravnano usesti ob vodnikovo levo stran s plečko v liniji kolena. Vodnik v času vaje ne sme zapustiti svojega stojišča.

c) ocenjevanje: napaka v osnovnem položaju, počasen preskok in prihod k prinosilu, napaka pri pobiranju, počasen skok nazaj, izpuščanje prinosila, igra ali žvečenje prinosila, razkoračena stoja vodnika, napaka pri usedanju pred vodnika in v zaključku vaje, se ustrezno odštejejo. Za dotik skakalnice se pri vsakem preskoku odšteje do 1 točke, za odrivanje od skakalnice do 2 točki.

Pomoč vodnika, ne da bi se ta premaknil, se primerno odšteje. Kadar vodnik zapusti stojišče pred zaključkom vaje, se vajo oceni kot pomanjkljivo.

Razdelitev točk v vaji prinašanje preko skakalnice

preskok	prinašanje	skok nazaj
5 točk	5 točk	5 točk

Delna ocena vaje je možna le, kadar sta od treh delov vaje izvedena najmanj dva.

Preskoka in prinašanje brez napake	15 točk
preskok v eno smer ni bil izveden, prinašanje brez napake	10 točk
preskoka v obe smeri brez napake, pes ni prinesel prinosila	10 točk

Kadar leži prinosilo izrazito stransko ali za psa slabo vidno, lahko vodnik na prošnjo ali po opozorilu sodnika prinosilo ponovno vrže, ne da bi se odštele točke. Pes mora pri tem sedeti.

7. Prinašanje čez plezalno steno (180 cm) 15 točk

a) po eno povelje za "hop", "prinesi", "spusti", "poleg"

b) izdelava: vodnik s psom zavzame osnovni položaj najmanj 5 korakov pred plezalno steno. Iz poravnane osnovnega položaja vrže leseno prinosilo (650 g) čez plezalno steno. Pes, ki mirno sedi v osnovnem položaju, mora na povelje "hop" in "prinesi" (povelje za prinašanje mora vodnik izreči preden pes doskoči na drugo stran), splezati čez plezalno steno, hitro, naravnost steči po prinosilo, ga takoj pobrati, splezati čez plezalno steno in prinosilo hitro in naravnost prinesiti vodniku. Pes se mora usesti tesno, naravnost pred vodnika in predmet mirno držati, dokler mu ga vodnik ne odvzame po premoru cca 3 sek. s poveljem "spusti". Po odvzemu mora vodnik predmet mirno držati na desni strani telesa, roka mora biti spuščena. Na povelje "poleg" se mora pes hitro in poravnano usesti na levo stran vodnika, s plečko v liniji kolena. Vodnik se v času vaje ne sme premakniti s stojišča.

c) ocenjevanje: napaka v osnovnem položaju, počasno plezanje in počasen tek do predmeta, napaka pri pobiranju, počasno plezanje nazaj, spuščanje predmeta, igranje in grizljanje prinosila, razkoračena staja vodnika, napaka pri usedanju pred vodnikom v zaključku vaje, se ustrezno odštejejo.

Pomoč vodnika, ne da bi se ta premaknil, se primerno odšteje. Kadar vodnik zapusti stojišče pred zaključkom vaje, se vajo oceni kot pomanjkljivo.

Razdelitev točk v vaji prinašanje čez plezalno steno

preskok	prinašanje	skok nazaj
5 točk	5 točk	5 točk

Delno se lahko vajo oceni le, kadar sta od treh elementov vaje izdelana najmanj dva.

Preskoka in prinašanje brez napake	15 točk
preskok v eno smer ni bil izveden, prinašanje brez napake	10 točk
preskoka v obe smeri brez napake, pes ni prinesel prinosila	10 točk

Kadar leži prinosilo izrazito stransko ali za psa slabo vidno, lahko vodnik na prošnjo ali po opozorilu sodnika prinosilo ponovno vrže, ne da bi se odštele točke. Pes mora pri tem sedeti.

8. Vaja naprej z uleganjem

10 točk

a) po eno povelje za: "naprej", "prostor", "sedi"

b) izvedba: iz poravnane osnovnega položaja gre vodnik s psom v prosti vodljivosti v določeni smeri naravnost. Po 10 do 15 korakih da psu sočasno z enkratnim gibom roke povelje "naprej" in obstane. Od tu dalje se mora pes samostojno, v ravni liniji, hitro oddaljiti najmanj 30 korakov v pokazano smer. Na znak sodnika da vodnik povelje "prostor", na katero se mora pes takoj uleči. Vodnik ima lahko roko dvignjeno v smeri teka, dokler se pes ne uleže. Na znak sodnika gre vodnik do psa in se postavi na njegovo desno stran. Po cca 3 sek. da sodnik vodniku znak. Na povelje vodnika "sedi", se mora pes hitro in poravnano usesti v osnovni položaj.

c) ocenjevanje: napaka v razvoju vaje, vzporedni tek vodnika, prepočasen tek psa naprej, močan odklon v stran, premajhna oddaljenost, počasno ali prezgodnje uleganje, nemirno ležanje, predčasno vstajanje in usedanje psa pred poveljem sedi, se ustrezno odštejejo.

9. Odlaganje z motenjem

10 točk

a) po eno povelje za "prostor", "sedi"

b) izvedba: pred začetkom izvajanja vaj poslušnosti drugega psa, odloži vodnik svojega psa s poveljem "prostor" na mesto, ki ga je določil sodnik. Odloži ga iz osnovnega položaja in sicer brez vrvice ali kakršnega koli predmeta ob njem. Nato gre vodnik, ne da bi se ozrl, na območju vadišča najmanj 30 korakov od psa in mirno obstoji v zornem kotu psa, vendar s hrbtom obrnjen proti psu. Pes mora brez vplivanja vodnika mirno ležati, medtem ko drugi pes izvaja vaje 1-7. Po končani sedmi vaji gre vodnik na znak sodnika k psu in se postavi na njegovo desno stran. Po cca 3 sek. da sodnik vodniku znak. Pes se na povelje "sedi" hitro in poravnano usede v osnovni položaj.

c) ocenjevanje: nemiren vodnik kakor tudi drugačna skrita pomoč, nemirno ležanje psa ali prezgodnje vstajanje in usedanje psa ob pobiranju, se ustrezno odštejejo. Če pes sedi ali stoji, pri tem pa ostane na mestu odlaganja, dobi delno oceno. Če se pes z mesta odlaganja oddalji za več kot tri metre, preden pes, ki dela v paru, zaključi 4. vajo, se ga oceni z "0" točkami. Če zapusti mesto odlaganja po 4. vaji, dobi delno oceno. V kolikor gre pes vodniku pred pobiranjem nasproti, se mu odšteje do 3 točke.

IPO-2 disciplina C (obramba)

vaja 1:	iskanje markerja	5 točk
vaja 2:	pozornost in oblajanje	10 točk
vaja 3:	pobeg	10 točk
vaja 4:	napad na psa med čuvanjem	20 točk
vaja 5:	zaporedno spremljanje markerja	5 točk
vaja 6:	napad med zaporednim spremstvom	30 točk
vaja 7:	preizkušnja poguma	20 točk
Skupaj		100 točk

Splošne določbe:

Na primernem mestu se postavi 6 zaklonov, tri na vsaki strani, izmenično (glej skico). Potrebne oznake morajo biti vodniku, markerju in sodniku dobro vidne.

Marker mora biti opremljen z zaščitno obleko, rokavom in mehko palico. Rokav mora imeti ugrizno ploskev, prevleko iz jute v naravni barvi. Kadar je za markerja potrebno, da ima psa v zornem kotu, mu v fazah čuvanja ni nujno stati pri miru. Ne sme pa imeti grozeče poze ali giba kot pri napadu. Z rokavom mora ščititi svoje telo. Način, kako vodnik vzame palico, je poljuben. (glej tudi splošni del - določila za markerje).

Pri izpitih lahko na vseh stopnjah dela isti marker, ko pa število psov v posamezni stopnji preseže 6, je potrebno imeti dva markerja. V okviru ene stopnje mora/ta vsem psom markirati isti/a marker/ja.

Psi, ki niso pod nadzorom vodnika, ki po vajah obrambe ne spustijo ali spustijo šele po močnem vplivu vodnika, ki ugriznejo v del telesa, ne v za to predviden rokav, morajo biti diskvalificirani. Tem psom se tudi ne oceni naravnih zasnov.

Pri psih, ki odpovejo pri vajah obrambe ali se pustijo prepoditi, se disciplina C prekine. Psa se ne oceni, se pa poda ocena naravnih zasnov.

Povelje za »spusti« je pri vseh vajah obrambe dovoljeno enkrat.

Če pes po prvem povelju ne spusti, dobi vodnik sodnikova navodila za največ še dve povelji. V kolikor pes po treh poveljih (eno dovoljeno in dve dodatni) ne spusti, sledi diskvalifikacija.

Ocenjevanje spuščanja je prikazano v tabeli.

zadržano	dodatno povelje s takojšnjim spuščanjem	dodatno povelje z zadržanim spuščanjem	drugo dodatno p. s takojšnjim spuščanjem	drugo dodatno p. z zadržanim spuščanjem	ni spuščanja kljub drugemu povelju ali dodatni vplivi
0,5 - 3,0	3,0	3,5 - 6,0	6,0	6,5 - 9,0	diskvalifikacija

1. Iskanje markerja

5 točk

a) po eno povelje za »revir«, »sem« (povelje »sem« ali ime psa)

b) izvedba: marker stoji, za psa nevidno, v zadnjem zaklonu. Vodnik zavzame s psom, ki je nenavezan, pozicijo med drugim in tretjim zaklonom tako, da pes lahko preišče štiri zaklone. Na znak sodnika se prične delo v disciplini C. Vodnik da kratko povelje »revir« in vidni znak z levo ali desno roko, ki ga lahko ponovi. Na povelje se mora pes hitro oddaljiti od vodnika in ciljno, tesno in pozorno obteči pokazani zaklon. Ko pes obteče zaklon, ga vodnik z enkratnim poveljem »sem« pokliče k sebi in ga iz gibanja s ponovnim poveljem »revir« pošlje v naslednji zaklon. Vodnik se pomika v normalni hoji po ravni sredinski liniji, ki je med preiskovanjem psa ne sme zapustiti. Pes mora biti vedno pred vodnikom. Ko pes pride do markerja, se mora vodnik ustaviti, glasovna in vizualna povelja niso več dovoljena.

c) ocenjevanje: napake pri vodljivosti, tekočem in ciljnim teku proti zaklonu, kakor tudi napake pri obkroženju zaklona (ki mora biti tesno in pozorno), se ustrezno odštejejo.

2. Pozornost in oblajanje

10 točk

a) po eno povelje za »sem«, »poleg«

b) izvedba: pes mora markerja aktivno, pozorno ustaviti in vztrajno oblajati. Na markerja ne sme skočiti ali ga ugrizniti. Po oblajanju cca 20 sek. gre vodnik na znak sodnika na oddaljenost do 5 korakov od zaklona. Na znak sodnika pokliče psa v osnovni položaj.

c) ocenjevanje : pomanjkljivosti pri vztrajnem, odločnem oblajanju in nagonu, do povelja vodnika, se ustrezno odštejejo. Za neprekinjeno oblajanje se podeli 5 točk. Če pes le slabo oblaja, se odbije 2 točki, če pes ostane in aktivno čuva markerja, vendar ne laja, se odšteje 5 točk. Za obremenjevanje markerja, npr.: pikanje, skakanje, se odbije do 2 točki, pri močnem ugizu do 9 točk. V kolikor pes zapusti markerja pred sodnikovim znakom, da naj vodnik pride s sredinske linije, ga lahko vodnik ponovno pošlje v oblajanje. Če ostane pri markerju, se disciplina C lahko nadaljuje, ustavljanje in oblajanje pa se ovrednoti kot pomanjkljivo. Če pes ne gre ponovno do markerja, ali pa ga zopet zapusti, se vaje obrambe prekine. V kolikor pride pes k vodniku, ko gre ta proti zaklonu, ali preden je dano povelje za odpoklic, sledi delna ocena v oznaki pomanjkljivo.

3. Pobeg

10 točk

a) po eno povelje za : »poleg«, »prostor«, »spusti«

b) izvedba: na znak sodnika pozove vodnik markerja iz zaklona. Marker se premakne v normalni hoji na označeno mesto za poskus pobega. Na sodnikov znak stopi vodnik z nenavezanim psom iz zaklona na označeno mesto. Razdalja med

markerjem in psom je 5 korakov. Vodnik pusti psa, da čuva v poziciji prostor in gre k zaklonu. Psa ohrani v zornem kotu, prav tako mora videti markerja in sodnika. Na znak sodnika poskuša marker pobegniti. Pes mora brez obotavljanja samostojno, energično in z močnim ugrizom preprečiti pobeg. Pri tem sme ugrizniti samo v rokav. Na znak sodnika se marker ustavi. Ko se marker umiri, ga mora pes takoj spustiti. Vodnik lahko v primernem času samostojno uporabi eno povelje »spusti« .

Če pes po prvem povelju ne spusti, dobi vodnik sodnikova navodila za največ še dve povelji. V kolikor pes po treh poveljih (eno dovoljeno in dve dodatni) ne spusti, sledi diskvalifikacija. Ko izreče povelje »spusti«, mora vodnik stati mirno, ne da bi dodatno vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju in ga čuvati.

c) pomanjkljivosti pri pomembnih kriterijih se ustrezno odštejejo: hitro, energično reagiranje na pobeg. Z močnim ugrizom učinkovita preprečitev pobega, poln in močan ugriz do spuščanja ter pozorno čuvanje tesno ob markerju.

d) ocenjevanje: če pes ostane na prostoru ali ne prepreči pobega s krepkim ugrizom po cca 20 korakih, se disciplina C prekine.

Če je pes v fazi čuvanja rahlo nepozoren ali nadležen, se odšteje vaji do ene točke, če pa je zelo nepozoren ali zelo nadležen, se odšteje do dve točki. Če markerja sploh ne čuva, ostane pa pri njem, se odšteje do tri točke. Če markerja zapusti ali pa ostane pri njem na povelje vodnika, se disciplina C prekine.

4. Napad na psa med čuvanjem 20 točk

a) po eno povelje za »spusti«, »poleg«

b) izvedba: po čuvanju, ki traja cca 5 sek., marker na znak sodnika napade psa. Brez vpliva vodnika se mora pes ubraniti z energičnim in močnim ugrizom. Ugrizniti sme le v rokav. Ko pes zagriže, dobi dva udarca. Dovoljeni so le udarci po plečih in vihru. Na znak sodnika se marker ustavi. Ko se marker umiri, mora pes takoj spustiti. Vodnik lahko v primernem času samostojno uporabi povelje za spuščanje.

Če pes po prvem povelju ne spusti, dobi vodnik sodnikova navodila za največ še dve dodatni povelji. V kolikor pes po treh poveljih (eno dovoljeno in dve dodatni) ne spusti, sledi diskvalifikacija. Ko izreče povelje »spusti«, mora vodnik stati mirno, ne da bi dodatno vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju in ga čuvati. Na znak sodnika gre vodnik v normalni hoji naravnost do psa in ga s poveljem »poleg« pokliče v osnovni položaj. Palico pusti markerju.

c) pomanjkljivosti pri pomembnih kriterijih se ustrezno odštejejo: hitro, energično, reagiranje na napad, poln, miren in močan ugriz do spuščanja, po spuščanju pozorno čuvanje tesno ob markerju.

d) ocenjevanje: če je pes v fazi čuvanja rahlo nepozoren ali nadležen, se odšteje vaji do ene točke, če pa je zelo nepozoren ali zelo nadležen, se odšteje do dve točki. Če markerja sploh ne čuva, ostane pa pri njem, se odšteje do tri točke. Če pride k

vodniku, ko je ta na poti do psa, se vajo oceni kot pomanjkljivo. V kolikor pes zapusti markerja, preden da sodnik znak vodniku, naj pristopi k psu, ali pa da vodnik psu povelje za čuvanje, se disciplino C prekine.

5. Zaporedno spremljanje markerja 5 točk

a) po eno povelje za: »poleg«

b) izvedba: po 4. vaji sledi zaporedno spremstvo markerja na razdalji cca 30 korakov. Potek spremstva določi sodnik. Vodnik pozove markerja, naj gre naprej. S psom, ki je v prosti vodljivosti in pozorno opazuje markerja, mu sledi na razdalji 5 korakov. Razdaljo 5 korakov je potrebno obdržati ves čas spremstva.

c) ocenjevanje: pomanjkljivosti pri pomembnih kriterijih se ustrezno odštejejo: pozorno opazovanje markerja, natančnost osnovnega položaja, upoštevanje razdalje petih korakov.

6. Napad na psa med zaporednim spremstvom 30 točk

a) po eno povelje za »spusti«, »poleg«

b) izvedba: iz zaporednega spremstva sledi na znak sodnika brez ustavljanja napad markerja na psa. Pes se mora samostojno, brez obotavljanja ubraniti z energičnim in močnim ugrizom. Ugrizniti sme le v rokav. Takoj, ko pes zagriže, se mora vodnik ustaviti. Na znak sodnika se marker ustavi. Ko se marker umiri, mora pes spustiti. Vodnik lahko da samostojno in v primernem času povelje »spusti«.

Če pes po prvem povelju ne spusti, dobi vodnik sodnikova navodila za največ dve dodatni povelji. V kolikor pes po treh poveljih (eno dovoljeno in dve dodatni) ne spusti, sledi diskvalifikacija. Ko izreče povelje »spusti«, mora vodnik stati mirno, ne da bi dodatno vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju in ga čuvati. Na znak sodnika gre vodnik v normalni hoji do psa in ga s poveljem »poleg« pokliče v osnovni položaj. Palico odvzame markerju.

Sledi vzporedno (stransko) spremljanje markerja do sodnika na razdalji cca 20 korakov. Dovoljeno je enkratno povelje »poleg«. Pes mora biti na desni strani markerja, tako se nahaja med vodnikom in markerjem. Med spremljanjem mora markerja pozorno opazovati. Pri tem ne sme vanj tiščati, ga naskakovati ali gristi. Pred sodnikom se skupina ustavi in vodnik sodniku preda palico ter odjavi prvi del vaj obrambe.

c) pomanjkljivosti pri pomembnih kriterijih se ustrezno odštejejo: hitro, energično, reagiranje na napad, poln, miren in močan ugriz do spuščanja, po spuščanju pozorno čuvanje tesno ob markerju.

d) ocenjevanje: če je pes v fazi čuvanja rahlo nepozoren ali nadležen, se odšteje vaji do ene točke, če pa je zelo nepozoren ali zelo nadležen, se odšteje do dve točki. Če

markerja sploh ne čuva, ostane pa pri njem, se odšteje do tri točke. Če pride k vodniku, ko je ta na poti do psa, se vajo oceni kot pomanjkljivo. V kolikor pes zapusti markerja preden da sodnik znak vodniku, naj pristopi k psu, ali pa da vodnik psu povelje za čuvanje, se disciplino C prekine.

7. Preizkus poguma

20 točk

a) po eno povelje za :»sedi«, »zgrabi«, »spusti«, »poleg«, »poleg«

b) izvedba: vodnik gre nenavezanim psom na označeno mesto na sredinski liniji v višini prvega zaklona. Pes mora prosto sedeti ob vodniku. Psa sme držati za ovratnico, ne sme pa ga spodbujati. Na znak sodnika steče s palico oboroženi marker iz 5. zaklona proti sredinski liniji. V nivoju sredinske linije se obrne proti vodniku, ne da bi prekinil tek ter vodnika in psa z grozečimi gibi glasno napade. Ko se približa vodniku in psu na razdaljo 50 do 40 korakov, da vodnik na sodnikov znak psu povelje za napad »zgrabi« in spusti psa. Pes mora napad ubraniti brez omahovanja, z energičnim in krepkim ugrizom. Ugrizniti sme le v rokav. Vodnik ne sme zapustiti stojišča. Na znak sodnika se marker umiri. Takrat mora pes takoj spustiti. Vodnik lahko v primernem času samostojno da eno povelje »spusti«.

Če pes po prvem povelju ne spusti, dobi vodnik sodnikova navodila za največ še dve dodatni povelji. V kolikor pes po treh poveljih (eno dovoljeno in dve dodatni) ne spusti, sledi diskvalifikacija. Vodnik mora, ko da povelje »spusti«, stati mirno in ne sme vplivati na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju in ga pozorno čuvati. Na znak sodnika gre vodnik v normalni hoji naravnost do psa in ga s poveljem »poleg« pokliče v osnovni položaj. Potem markerja razoroži palice.

Sledi vzporedno spremstvo markerja do sodnika na razdalji cca 20 korakov. Dovoljeno je enkratno povelje »poleg«. Pes mora hoditi na desni strani markerja tako, da se nahaja med vodnikom in markerjem. V času spremstva mora pes markerja pozorno opazovati. Ne sme pa ga riniti, skati nanj ali gristi. Skupina se pred sodnikom ustavi, vodnik izroči sodniku palico in prijavi zaključek discipline C. Pred pričetkom razglasitve rezultata in na znak sodnika vodnik psa pripne.

c) pomanjkljivosti pri pomembnih kriterijih se ustrezno odštejejo: hitro, energično reagiranje na napad, poln, miren in močan ugriz do spuščanja, po spuščanju pozorno čuvanje tesno ob markerju.

d) ocenjevanje : če je pes v fazi čuvanja rahlo nepozoren ali nadležen, se odšteje vaji do ene točke, če pa je zelo nepozoren ali nadležen, se odšteje do dve točki. Če markerja sploh ne čuva, ostane pa pri njem, se odšteje do tri točke. Če pride k vodniku, ko je ta na poti do psa, se vajo oceni kot pomanjkljivo. V kolikor pes zapusti markerja preden, da sodnik znak vodniku naj pristopi k psu, ali pa da vodnik psu povelje za čuvanje, se disciplino C prekine.

Disciplina C (obramba) shema IPO 2

